

Houten, september 2016

Kerncijfers hulpvraag in verslavingszorg 2015

Stichting Informatievoorziening Zorg (IVZ) uit Houten presenteert de **Kerncijfers Verslavingszorg 2015**. Deze geven het meest actuele overzicht van de hulpvraag en hulpvragers met verslavingsproblematiek in Nederland. De cijfers zijn afkomstig uit het Landelijk Alcohol en Drugs Informatiesysteem (LADIS). Dit systeem wordt gevoed vanuit de specialistische verslavingszorginstellingen in Nederland.

De cijfers in 2015 en de trends van de afgelopen 10 jaar leveren het volgende beeld op:

-
- In 2015 zijn circa 65.000 cliënten behandeld bij een instelling voor verslavingszorg.
  - Het aantal hulpvragers in de verslavingszorg is met 7% gedaald ten opzichte van 2014.
  - De gemiddelde leeftijd is 42 jaar. 13% is jonger dan 25 jaar, 19% ouder dan 55 jaar.
  - Driekwart van de hulpvragers is man.
  - Het aandeel nieuwe cliënten (voor het eerst in de verslavingszorg) bedraagt circa 20%.
  - 42% heeft problemen met meerdere middelen en/of gedragingen als gokken en gamen.
  - 30.000 cliënten zijn behandeld vanwege problematisch alcoholgebruik.
  - Het aantal jongeren (< 25 jaar) met een alcoholhulpvraag daalde in vergelijking met 2014 met 20%.
  - Aantal hulpvragers voor opiaten blijft dalen. In 2015 naar ongeveer 9.000 cliënten.
  - De hulpvraag voor cocaïne daalt sinds 2008. Deze daling is het sterkst bij jongeren (<25 jaar).
  - De hulpvraag voor cannabis is tot 2011 sterk gestegen. Daarna ongeveer gelijk gebleven.
  - Cannabis is met 11.000 hulpvragers na alcohol de meest voorkomende hulpvraag in de verslavingszorg en bij jongeren (<25 jaar) de meest voorkomende hulpvraag.
  - De hulpvraag voor GHB is tussen 2007 en 2012 sterk gestegen. In 2014 en 2015 nauwelijks groei.
  - De hulpvraag voor Amfetamine nam toe van 1.100 in 2006 naar 1.800 cliënten in 2015.
-

Gehele verslavingszorg

Sinds 2011 is sprake van een dalende trend van het aantal hulpvragers in de verslavingszorg. Deze daling zet zich in 2015 door. Of, en zo ja in welke mate factoren als de gemeentelijke transitieprocessen en de invoering van de generalistische basis GGZ op 1 januari 2014 een rol spelen in de daling van de hulpvraag in de verslavingszorg kan op basis van de LADIS cijfers niet worden vastgesteld.

Alcohol

De daling bij het aantal ouderen (55-plussers) met een alcoholhulpvraag is met 4% minder dan gemiddeld.

Opiaten

Het aantal hulpvragers is sinds 2006 gedaald. Toen waren er nog 13.500 hulpvragers voor opiaten (voornamelijk heroïne), in 2015 9.000. De gemiddelde leeftijd ligt inmiddels op 48 jaar en één op de vier is ouder dan 55 jaar. Minder dan 1% is jonger dan 25 jaar. Er melden zich relatief weinig nieuwe cliënten voor de behandeling van opiaatverslaving, 3% in 2015. Van de totale cliëntgroep kampt 66% met meer dan één verslavingsprobleem.

Cocaïne

In 2015 waren circa 7.300 cliënten in behandeling vanwege cocaïneproblemen. Dit is een daling van 10% ten opzichte van 2014. Het aandeel jongeren (<25 jaar) is de afgelopen 10 jaar gedaald, van 12% in 2006 tot 6% in 2015. Tegelijkertijd nam het aandeel ouderen (>55 jaar) toe van 2 naar bijna 10%. Cocaïne is het middel dat het meest voorkomt als nevenproblematiek.

Cannabis

In 2015 waren circa 11.000 cliënten in behandeling. Van 2001 tot 2011 nam de hulpvraag toe. Sinds 2011 is het aantal cliënten ongeveer gelijk gebleven. Ongeveer de helft van de jongeren (<25 jaar) in de verslavingszorg heeft een cannabishulpvraag.

GHB

De hulpvraag GHB groeide tussen 2007 en 2012 van 60 naar bijna 800 cliënten. Vanaf 2012 is de hulpvraag ongeveer gelijk gebleven. Het aantal cliënten met een GHB-hulpvraag bedroeg in 2015 ruim 800. De GHB hulpvraag concentreert zich voornamelijk in delen van Noord-Brabant, Twente en Friesland. Het aandeel vrouwen ligt in vergelijking met andere problematieken met 39% relatief hoog.

Amfetamine en Ecstasy

De hulpvraag voor amfetamine is de afgelopen 10 jaar bijna elk jaar toegenomen. Het aantal hulpvragers is in 2015 ten opzichte van het jaar er voor met 1% gedaald. Deze daling is beduidend lager dan de gemiddelde daling van 7% in de gehele verslavingszorg. Het betreft 1.800 hulpvragers, merendeels tussen de 25 en 40 jaar.

De hulpvraag voor ecstasy is met 122 personen in 2015 beperkt in de verslavingszorg. De gemiddelde leeftijd van de hulpvragers voor ecstasy bedraagt 24 jaar en daarmee is de ecstasy- hulpvrager gemiddeld de jongste in de verslavingszorg.

Gokken

De hulpvraag voor gokken is in 2015 met 10% gedaald ten opzichte van 2014. Gokproblematiek speelt voornamelijk bij mannen (87%).

De Kerncijfers 2015 zijn via de LADIS-website te downloaden: www.ladis.eu

---

Nadere informatie kunt u verkrijgen bij:

D.J. Wisselink

Drs. W.G.T. Kuijpers

Stichting Informatievoorziening Zorg - Randhoeve 231 - 3995 GA Houten - Telefoon: 030-63 58 220

www.sivz.nl

www.ladis.eu

info@sivz.nl